

سر مقاله

شایستگیهای مدیریتی برای دنیای متلاطم

امروز، صاحبان نظران مدیریت بیش از هر زمان دیگری به این پرسشها می‌اندیشند:
چگونه نیروهای شکل‌دهنده اقتصاد جهانی، ماهیت سازمانهای امروزی را دگرگون می‌کند؟
این تحولات چه شایستگیهایی را از مدیران و افراد ستادی جوان یا کهنسال در سالهای آینده می‌طلبد؟

دوره‌های گوناگون، تواناییها و مهارتهای متفاوتی را می‌طلبد. تا سه دهه قبل، بیشتر مدیران موفق، بر ورزیدگی در فنون خاص تکیه می‌کردند. توان ترکیب مهارتهای فنی، انسانی و مفهومی برای ایجاد کارآیی و اثربخشی، زمینه‌ساز موفقیت بود. این امر در دو دهه گذشته تحوّل تدریجی را آغاز کرد. هر چند ضرورت این تواناییها و مهارتها هنوز به قوت خود باقی است، اما افزایش تلاطم محیطی، فضای تغییر و تحول، دگرگونی و عدم اطمینانی را فراهم آورده است که ما را به تواناییهای جدید و طرحی نو

درافکندن می‌خواند. اکنون سازمانها و اعضای آن بیش از هر زمان دیگری با مسأله دو ساحتی چگونگی انجام دادن کارهای شایسته و درست انجام دادن آنها روبرو هستند و در این رهگذر، مفهوم شایستگی در مدیریت به کلی در حال دگرگونی است. در حالی که در گذشته شایستگی و تواناییها و مهارتهای خاص توأم بودند. اکنون به نظر می‌رسد عواملی بیش از اینها وجود دارد که مؤثر تواند بود. موفقیت، به طور فزاینده‌ای بر ایجاد نگرش، طرز تلقی و ذهنیتی استوار است که امکان رویارویی، شناخت و برخورد با جبهه گسترده‌ای از نیروهای داخل و خارج سازمان و همچنین مجهز شدن به مهارتهای عملیاتی را فراهم می‌آورد.

چالشهای جدید سازمان و مدیریت، رویارویی با موجهای پیاپی تغییر و تحوّل به شکل تکنولوژیهای جدید، ابزارها، شکلهای گوناگون رقابت، روابط اجتماعی، گونه‌هایی از سازمان و مدیریت، فکرها و باورها و... است. آدمی به هر کجا نظر می‌افکند مرجهای جدیدی می‌بیند. پذیرش این واقعیت از سوی مدیران به عنوان اصلی بنیادی از واقعیت در زندگی آنان به گونه‌ای اهمیت حیاتی دارد که باید کمر همت بر بندند و با انجام دادن کارهای شایسته تعدیل امواج یا حرکت بر روی آنها را بیاموزند. این امر برخوردی فعال و آینده‌نگر با مدیریت و نوعی از شایستگی مدیریتی را می‌طلبد که بتواند با چالشهای آتی با بینش و انعطاف‌پذیری برخورد کند و مدیران و سازمانهایشان قادر باشند تا از فرصتهای فراهم شده توسط تغییر و تحولات بهره‌گیرند نه اینکه شاهد متلاشی شدن سازمانشان توسط امواج تغییر و تحولات باشند.

دکتر علی رضائیان